

УДК 327.8

DOI <https://doi.org/10.30970/PPS.2026.65.38>

СПІВПРАЦЯ КАЗАХСТАНУ ТА РФ ПІСЛЯ 2022 РОКУ: ПОЛІТИЧНИЙ ТА ЕКОНОМІЧНИЙ АСПЕКТИ

Володимир Волков

*ДУ «Інститут всесвітньої історії Національної академії наук України»,
відділ історії нових незалежних держав
вул. Леонтовича, 5, 01054, м. Київ, Україна
<https://orcid.org/0000-0002-1654-047X>*

У статті розглянуто ключові політичні та економічні аспекти взаємовідносин Казахстану та Росії після початку російського повномасштабного вторгнення в Україну. Висвітлено рівень співпраці країн у сферах енергетики, логістики та торгівлі від моменту початку російсько-української війни в контексті запроваджених санкцій із боку міжнародного співтовариства. З'ясовано, що транзитний енергетичний потенціал Казахстану суттєво допоміг російській економіці в умовах її диверсифікації. Установлено, що протягом ведення бойових дій в Україні через казахстанський ринок російська сторона організувала налагоджене постачання продукції подвійного призначення, чому сприяла взаємointegraція країн у міжбанківському секторі та сфері бізнесу. Розкрито причини стратегічного партнерства РФ та Казахстану, що зумовлено в тому числі взаємодією країн у сфері м'якої безпеки та в широкому сенсі – гуманітарним складником. Обґрунтовано високий рівень інтеграції казахської економіки з російською, що насамперед продиктовано високою залежністю суміжних казахстанських регіонів від енергоносіїв та електропостачання, що імпортується з російської території. Розкрито сутність взаємодії країн у сфері бізнесу, що дає змогу російським дочірнім компаніям легально відкривати підприємства на території Казахстану та ввозити в країну високотехнологічну продукцію, кінцевим бенефіціаром якої виступають російські компанії оборонно-промислового комплексу. Засвідчено, що відносини Казахстану та Росії побудовані на євразійській співпраці, що стимулює вільний обіг товарів та примножує логістичний потенціал Казахстану, створюючи передумови для ввезення товарів із ЄС та США. Узагальнено масштаби співпраці Казахстану та Росії крізь призму обходу санкцій останньою та з'ясовано місце і роль у цьому процесі казахстанської сторони.

Ключові слова: санкції, Казахстан, економіка, м'яка безпека, продукція подвійного призначення.

Після початку збройної агресії РФ проти України та розгортання повномасштабної російсько-української війни на порядку денному міжнародних відносин постало питання об'єктивного оцінювання дій країни, чия агресія перекреслила світовий порядок, установлений у межах функціонування міжнародних інституцій після Другої світової війни. Як наслідок, послідовні санкції з боку держав Європейського Союзу та Західної півкулі стали послідовним кроком у відповідь на грубе порушення норм міжнародного права щодо непопущеності кордонів та територіальної цілісності.

У новій реальності чимало країн, особливо з числа нових незалежних держав на теренах СНД, вибудовували власну лінію зовнішньої політики, котра корелювалася з позицією офіційної Москви, що намагалася провести максимальну диверсифікацію економіки та вийти всіма можливими способами з-під західних санкцій заради подальшого примноження надприбутків і ведення війни.

Саме Казахстан став однією з країн пострадянського простору, котра продовжила лояльний політичний курс по відношенню до РФ після 2022 р. Цілком зрозуміло, що це

© Волков В., 2026

Стаття поширюється на умовах ліцензії відкритого доступу (CC BY 4.0)

зумовлено низкою чинників, що пов'язані з безпосередньою залежністю республіки від російської енергетичної та логістичної системи та залученням президентом Казахстану Токаєвим військових сил ОДКБ на початку 2022 р. задля стабілізації ситуації у країні на тлі масових народних виступів у відповідь на корупцію та підвищення цін на зріджений газ [1]. Водночас потрібно чітко усвідомлювати, що Казахстан зумів у максимально зжаті терміни отримати значні економічні преференції від російської війни в Україні, ставши, по суті, головним хабом Російської Федерації у процесі імпортозаміщення підсанкційних західних товарів.

Процес боротьби європейської спільноти та країн Заходу загалом із обходом санкцій аж ніяк не міг протистояти подальшому зближенню на **політичному рівні** Казахстану та Російської Федерації, предметний інтерес якої зайвий раз свідчить про обхід санкцій. Напередодні 2024 р., коли Казахстан мав головувати в ШОС, ОДКБ та Консультативній зустрічі глав держав Центральної Азії, президент РФ В. Путін здійснив 09 листопада 2023 р. офіційний візит до країни. За підсумками цього візиту у спільній заяві двох президентів було зафіксовано низку положень, серед яких можна виокремити такі:

- Казахстан та Росія усунуть бар'єри на шляху торгівлі та інвестицій;
- Росія сприяє створенню в Казахстані космічного ракетного комплексу «Байтерек»;
- сторони наголошують на ключовій ролі ОДКБ у забезпеченні регіональної стабільності;
- обидві сторони виступають проти спроб підриву внутрішньополітичної стабільності [2].

Так, протягом 2025 р. в рамках спільних навчань ОДКБ під назвою «Взаємодія-2025» та «Ешелон-2025» до Таджикистану було передислоковано військові контингенти Росії, Казахстану, Киргизстану та Білорусі [3].

Загалом політичні контакти на рівні лідерів зайвий раз засвідчують високий рівень інтегрованості казахської економіки в російську та її фактичну технологічну залежність від спільних із російською стороною енергетичних проєктів. Для Російської Федерації Казахстан, по суті, став полігоном для прокладення логістичних маршрутів та інвестиційним хабом із перспективою подальшої технологізації. Власне, про транзитний потенціал Казахстану за підсумками зустрічі згадав і К.-Ж. Токаєв, який окремо відзначив значущість культурно-гуманітарної спадщини як консолідуючого фактору СНД.

Наступний візит В. Путіна до Казахстану відбувся 27 листопада 2024 р. На цей раз було засвідчено необхідність поглиблення стратегічного партнерства в умовах так званого нового глобального порядку, у результаті чого сторони погодили підписання близько 20 угод у ключових сферах економіки країн [4].

З огляду на зазначене, можна констатувати, що співпраця між Казахстаном та РФ починаючи від 2022 р. була ознаменована в політичному контексті зміцненням двосторонніх відносин до стратегічного рівня, що засновувався на тісній економічній взаємодії, де Казахстан фактично допомагав Росії обходити західні санкції за рахунок власного імпорту з ЄС та інших західних країн. Не зайвим тут буде згадати, що Казахстан виступає одним з основних партнерів РФ у Євразійському економічному союзі.

Звідси, **політичний блок** взаємовідносин двох країн був окреслений такими напрямками співпраці, що так чи інакше впливають на пом'якшення наслідків санкцій для РФ та збільшують її спроможність фінансувати ведення бойових дій на території України:

- експорт підсанкційних товарів із Казахстану в межах Митного союзу з РФ, які країна стала отримувати безпосередньо з ЄС, Китаю, Індії та В'єтнаму;

- безперешкодний доступ Казахстану до російських газових трубопроводів із паралельним збільшенням потужності трубопроводів до КНР;
- використання спільної енергетичної системи з Росією для покриття промислових потреб та дефіциту електроенергії окремих регіонів Казахстану;
- розвиток власної промисловості за рахунок дешевої російської сировини та технологій.

Станом на 2025 р. президентом Казахстану Касимом-Жомартом Токаєвим було підписано чергову угоду з РФ, а саме Декларацію про перехід відносин на рівень всеоб'ємного стратегічного партнерства та союзництва, що підкріплена низкою міжурядових договорів і меморандумів у сфері економіки, транспорту, енергетики, освіти тощо. Виходячи із цього, було закладено досягнення у майбутньому таких пунктів міждержавного розвитку:

1. **Досягнення товарного обігу у розмірі 30 млрд доларів протягом 2026–2030 рр.** Тут варто виокремити примноження несировинного сектору, що також включає розвиток інформаційно-комунікаційних технологій.

2. **Інтеграція регіональних мереж.** Полягає у модернізації залізничного сполучення та автошляхів, розширенні Транскаспійського міжнародного транспортного маршруту, покращенні логістики та зменшенні мит.

3. **Атомна енергетика та штучний інтелект.** Разом із «Росатомом» Казахстан розпочав будівництво першої атомної станції на власній території, що передбачає залучення висококваліфікованих фахівців та розвиток подальшої цифровізації по відношенню до підготовки майбутніх фахівців атомної галузі.

4. **Освіта та культура.** Між Казахстаном та РФ укладено угоди щодо подвійних дипломів та співпраці в науково-освітніх процесах. Відкрито філіали закладів вищої освіти в обох країнах.

5. **Геополітика та стратегічне партнерство.** Передбачає зміцнення співпраці та координацію політики на міжнародних майданчиках, зокрема в межах Шанхайської Організації Співробітництва, СНД та ОДКБ [5].

Усе це створювало сприятливу атмосферу, аби в **економічному блоці** співпраці з Казахстаном Російська Федерація вдалася до стрімкого розвороту в напрямі Євразійського економічного союзу, де механізм обігу товарів та послуг залишався вільним. Окрім того, контроль західних країн над експортом у Центральній Азії априорі не міг бути домінуючим, чим повною мірою змогла скористатися владна верхівка країни-агресора. Ба більше, маючи поряд енергетично та економічно залежного партнера у вигляді Казахстану, фактично одразу сформувалася стратегія щодо формування буферної імпоротної зони. Варто зафіксувати, що 80% експорту нафти з Казахстану відбувається через Каспійський трубопровідний консорціум до Новоросійська, що залишає маневр для сірих схем щодо походження сировини [6]. Потрібно розуміти, що 51% трубопроводу перебуває у юридичній власності російських компаній («Транснефть», «Лукойл», «Роснефть») [7].

На відміну від Вірменії чи Киргизстану обсяг економіки Казахстану, його транспортна інфраструктура, транзитні та виробничі потужності абсолютно спокійно робили країну Митного союзу ключовим гравцем у процесі імпортозаміщення товарів для Російської Федерації. Зокрема, основний обсяг імпорту в Казахстан у 2025 р. відбувався в пропорційному співвідношенні з таких країн:

- Китай – 10 млрд доларів;
- Росія – 9,96 млрд доларів;
- Німеччина – 1,6 млрд доларів;
- Республіка Корея – 1,27 млрд доларів;

- США – 1,25 млрд доларів;
- Туреччина – 0,87 млрд доларів [8].

У цьому світлі необхідно звернути увагу на динаміку товарообороту між Казахстаном та РФ протягом 2022 р., що красномовно свідчить про збільшення імпорту таких видів високотехнологічної продукції:

- **мікročіпи** (увезено на 18 млн доларів у 2022 р. проти 245 тис доларів у 2021 р.);
- **електроніка та мобільні телефони** (протягом січня-жовтня 2022 р. ввезено на суму понад 575 млн доларів проти 30–35 млн доларів за аналогічний період 2021 р.);
- **комп'ютери** (увезено на суму близько 296 млн доларів у 2022 р. проти 127 тис доларів у 2021 році) [9].

У результаті масових закупівель та збільшення їх обсягів Казахстан став одним із ключових каналів поставок товарів, що підпадали під санкції, наряду з Узбекистаном, Киргизією, Грузією та Вірменією. Фактично сформувалася модель паралельного імпорту, коли відбувалися закупки продукції у ЄС, США чи Азії, яка реєструвалася на казахські компанії, що в подальшому здійснювали реекспорт в Росію.

Завдяки таким базам експорту-імпорту, як ImportGenius та Sinoimex, широким колам громадськості стало відомо про численний перелік казахських компаній, залучених до поставок забороненої техніки в РФ. Зокрема, йдеться про такі фірми:

«ЕлтексАлагау». У грудні 2022 р. за один день компанія спромоглася здійснити відправку 100 партій електроніки подвійного призначення, серед якої фігурували американські чіпи Analog Devices, що використовуються у приладах нічного бачення «Сосна-У» на танках Т72Б3М. Варто зазначити, що офіційним партнером вказаної казахської фірми виступає фірма «Елтекс-МСК», клієнтами якої є Міноборони Росії та ФСБ [10].

«Astaris». Фірма утворена на початку війни. Відзначилася поставками електроніки, що фігурує у санкційних списках США у статусі «високопріоритетні». Власником компанії був білорус Олександр Скоробогатий, який мав зареєстровану в Смоленську логістичну компанію [9].

Окрім зазначених фірм, одні з перших поставок продукції подвійного призначення здійснювали також казахські **Elem Group** та **«Компанія «Електронікс»**.

До активних постачань електроніки, що використовувалася під час виробництва таких комплексів, як «Іскандер-М», «Точка-У», командно-штабних машин, радіостанцій тощо, було залучено казахську фірму «КБР-Технології», котра мала безпосередні зв'язки з білоруською компанією «Тефіда» [10].

Станом на 2023 р. стало відомо, що Росія здійснила імпорт чіпів іноземного виробництва на 1,2 млрд доларів. Більшість продукції належала європейським та американським компаніям, а саме: Intel Corp, Advanced Micro Devices, Analog Devices, Infineon Technologies та ін. [11].

У відповідь на виявлені факти незаконних постачань товарів подвійного призначення з боку міжнародного співтовариства в 2024 р. було введено 13-й пакет санкцій, який охоплював не лише юридичних, а й фізичних осіб (більше 2 тис підсанкційних позицій). До санкційного списку було додано 27 компаній із Росії та третіх країн. До обмежень потрапили чотири компанії з Китаю та одна з Казахстану. Особлива увага приділялася обмеженню продукції, що застосовується у виготовленні дронів (індуктори, статичні перетворювачі, трансформатори) [12]. Тут варто звернути увагу на те, що протягом 2022 р. Казахстан здійснив імпорт безпілотників на суму близько 5 млн доларів (переважно з Китаю). У тому ж році Казахстан здійснив поставку безпілотників для РФ на суму 1,23 млн доларів [6].

Загалом на ресурсі OpenSanctions серед офіційних санкційних списків, поданих у тому числі Україною, фігурує близько 58 позицій по Казахстану, що включають також підсанкційних фізичних осіб (політиків, військових) [13]. Водночас на сайті апарату РНБО України можна відслідкувати, що санкції введено лише проти 23-х суб'єктів, пов'язаних із Казахстаном [14].

Таким чином, Казахстан фактично зайняв нішу транзитної країни з подальшим трансформуванням у високотехнологічний хаб, здатний забезпечувати запити та потреби Росії у транспортуванні енергоносіїв, товарів та послуг. Станом на 2025 р. у країні зареєстровано 20 тис компаній із російським капіталом.

Своєю чергою, у 2025 р. президент Казахстану Касим-Жомарт Токаєв в інтерв'ю для видання «Российская газета» назвав Росію та Казахстан державами-союзниками та визнав стратегічними партнерами. Президент окреслив основні контури співпраці з РФ, що охоплює економіку (інвестиції), енергетику (будівництво росіянами атомної станції у Казахстані), транспортно-логістичну, гуманітарну сфери (розвиток російської мови) та ін. Було зазначено, що в країні зареєстровано 20 тис компаній із російським капіталом. Окреслено курс на досягнення спільного товарообігу між країнами у 30 млрд доларів [15].

Виходячи із заяв президента Токаєва, цілком зрозуміло, що досягнення подібних показників вимагає ефективного залучення банківської сфери, оскільки частина російських банків була відключена від системи SWIFT, що унеможливило проведення міжнародних розрахунків у валюті. Звідси, казахські філіали банків Сбербанку та банку ВТБ автоматично ставали об'єктом для застосування санкцій. Проте Сбербанку шляхом його перепродажу холдингу «Байтерек» удалося вийти з-під санкцій.

Натомість казахські банки посилили перевірку клієнтів на предмет санкційних обмежень, але продовжують відкривати рахунки росіянам за наявності закордонного паспорту, міграційної карти та індивідуального ідентифікатора платника податків. Наприклад, банк Halyk Bank працює з росіянами через систему Faster, котра здатна відправляти до 10 тис доларів за лічені хвилини. Популярним сервісом казахських банків для переведення коштів у Росії є «Золота корона», через яку здійснюються платежі через Freedom Bank та Kaspi Bank [16].

Таким чином, Росія має абсолютно всі важелі для маскування власних компаній на території Казахстану, призначаючи місцевих номінальних казахських директорів. Ураховуючи лідируючі позиції китайського імпорту до Казахстану та його добросовісність у плані маркування товарів подвійного призначення, російська сторона отримує доступ до санкційних товарів у вигляді технологій, що продовжують забезпечувати її військову перевагу. У сукупності з розміром кордону між Казахстаном та РФ це створює передумови для сірого експорту на територію Росії.

Паралельно, використовуючи політичну лояльність казахських еліт, що мають не лише зарібок, а й страх перед регіональною дестабілізацією та втратою впливу в разі гібридних російських операцій, Російська Федерація на території Казахстану успішно реалізує політику обходу західних санкцій. Свідченням цьому є вибудована транспортно-логістична взаємодія між країнами, транзит енергоносіїв та обопільний зарібок на війні, що ставить Казахстан на місце санкційного буфера та реекспортного анклаву в політиці Російської Федерації щодо обходу запроваджених проти неї обмежень.

Як наслідок, дані факти розходяться з офіційною позицією очільників Казахстану, які нібито виступають за мирне врегулювання війни та територіальну цілісність України. Це дає підстави констатувати, що на тлі розмитої пострадянської ідентичності країн – членів СНД Казахстан здійснює завуальовану політику, багатовекторність якої полягає в отриманні економічних дивідендів від торгівлі з ЄС та країнами Заходу в поєднанні з тісною

співпрацю з РФ та Китаєм. Завдяки цьому Казахстан намагається зберегти репутацію надійного партнера та міжнародного гравця, зусилля якого нібито спрямовані виключно на взаємовигоду для власного суверенітету та не загрожують третій стороні. Однак релокація російського бізнесу, інтеграція Казахстану в енергетичну сферу країни-агресора та інтенсивний розвиток спільної інфраструктури і торгівлі свідчать, що Казахстан займає місце в авангарді у процесі обходу санкцій російською стороною. Зайвим підтвердженням цьому є рівень взаємної інтеграції країн, що перетворює казахську інфраструктуру на потужний хаб російської економіки, у тому числі з транспортування енергоносіїв.

Безумовно, співпраця Казахстану та Російської Федерації несе безпосередню загрозу Україні, що матеріалізується насамперед у зміцненні економічної спроможності РФ вести війну на виснаження проти України та залучати новітні технології на полі бою за допомогою казахського імпорту заборонених товарів подвійного призначення.

Ураховуючи той факт, що офіційний Казахстан не визнає факту потурання Росії у її агресивній політиці, це вимагає проведення українською стороною виваженої політики щодо притягнення до відповідальності суб'єктів порушення уже діючих санкцій проти РФ, організовуючи протидію їхній діяльності ще на початковій стадії логістики. Актуалізація даної проблематики потребує залучення широкого спектра фахівців різних сфер із метою глибинного аналізу можливих загроз та викликів для незалежності України.

Список використаної літератури

1. Попереду ще одна війна. Кому слід готуватися? URL: <https://glavcom.ua/columns/syrotuk/poperedu-shche-odna-vijna-komu-slid-hotuvatisja-985728.html> (дата звернення: 21.12.2025).
2. Підсумки візиту президента РФ у Казахстан 09 листопада 2023 року. URL: <https://niss.gov.ua/doslidzhennya/mizhnarodni-vidnosyny/pidsumky-vizytu-prezydenta-rf-u-kazakhstan-9-lystopada-2023> (дата звернення: 19.12.2025).
3. До навчань із росіянами в Білорусі доєдналися Казахстан, Киргизстан та Таджикистан. URL: <https://military.com/uk/news/do-navchan-z-rosiyanamy-v-bilorusi-doyednavsya-kazakhstan-kyrgyzstan-ta-tadzhikystan/> (дата звернення: 24.12.2025).
4. Путін прибув із візитом у Казахстан. Токаєв запевнив його, що Астана – надійний союзник Росії. URL: <https://espresso.tv/svit-putin-pribuv-z-vizitom-u-kazakhstan-tokaev-zapevнив-yogo-shcho-astana-nadiyniy-soyuznik-rosii> (дата звернення: 24.12.2025).
5. Kazakhstan and Russia to elevate ties to comprehensive strategic alliance. URL: <https://en.yenisafak.com/world/kazakhstan-and-russia-to-elevate-ties-to-comprehensive-strategic-alliance-3710494> (date of access: 19.12.2025).
6. Kazakhstan's Expanding Role in Russia's Sanctions-Evasion Architecture. URL: <https://lansinginstitute.org/2025/12/01/kazakhstan-expanding-role-in-russias-sanctions-evasion-architecture/> (date of access: 20.01.2026).
7. Казахстан між санкціями та нафтою РФ. URL: <https://glavcom.ua/columns/olrxiykovytko/kazakhstan-mizh-sanktsijami-ta-naftoju-rf-1090943.html> (дата звернення: 20.01.2026).
8. Kazakhstan's foreign trade: results for january-july 2025. URL: <https://economykz.org/?p=20572&lang=en> (date of access: 20.01.2026).
9. Казахські та киргизькі фірми постачають Росії електроніку для зброї. URL: https://zaxid.net/kazahski_ta_kirgizki_firmi_postachayut_rosiyi_elektroniku_dlya_zbroyi_n1566055 (дата звернення: 24.12.2025).
10. Казахські та білоруські фірми налагодили постачання обладнання для військової машини Кремля в обхід санкцій. URL: https://lb.ua/society/2024/02/21/599603_kazahski_biloruski_firmi.html (дата звернення: 26.12.2025).

11. Явки. Імена. Паролі – тих, хто допомагає росії виробляти озброєння. URL: <https://ukrprohliad.org/economics/yavky-imena-paroli-tyh-hto-dopomagaye-rosiyi-vyroblyaty-ozbroynnya.html> (дата звернення: 24.12.2025).
12. EU adopts 13th package of sanctions against Russia after two years of its war against Ukraine. URL: <https://euneighbourseast.eu/news/latest-news/eu-adopts-13th-package-of-sanctions-against-russia-after-two-years-of-its-war-against-ukraine/> (date of access: 04.02.2026).
13. OpenSanctions. URL: https://www.opensanctions.org/search/?datasets=ua_nsdс_sanctions&q=kazakhstan&topics=sanction (date of access: 18.12.2025).
14. Апарат РНБО України. Підсанкційні суб'єкти. URL: <https://drs.nsdс.gov.ua/subjects> (дата звернення: 21.12.2025).
15. Trade turnover between Kazakhstan and Russia nears \$30 billion, says Olzhas Bektenov. URL: <https://qazinform.com/news/trade-turnover-between-kazakhstan-and-russia-nears-30-billion-says-olzhas-bektenov-b6fdf3> (date of access: 24.12.2025).
16. Kazakhstani MP reveals why banks avoid companies cooperating with Russia. URL: <https://kz.kursiv.media/en/2025-02-13/engk-tank-kazakhstani-mp-reveals-why-banks-avoid-companies-cooperating-with-russia/> (date of access: 11.02.2026).

COOPERATION BETWEEN KAZAKHSTAN AND THE RUSSIAN FEDERATION AFTER 2022: POLITICAL AND ECONOMIC ASPECTS

Volodymyr Volkov

*State Institution «Institute of World History of the National Academy of Sciences of Ukraine»,
department of History of New Independent States
st. Leontovycha, 5, 01054, m. Kyiv, Ukraine
<https://orcid.org/0000-0002-1654-047X>*

The article examines the key political and economic aspects of relations between Kazakhstan and Russia after the start of the Russian full-scale invasion of Ukraine. The level of cooperation between the countries in the fields of energy, logistics and trade since the beginning of the Russian-Ukrainian war in the context of the imposed sanctions from the side of the international community is highlighted. It was found that Kazakhstan's transit energy potential significantly helped the Russian economy in the context of its diversification. It was established that during the hostilities in Ukraine through the Kazakh market, the Russian side organized an established supply of dual-purpose products, which was facilitated by the mutual integration of countries in the interbank sector and in the field of business. The reasons for the strategic partnership between the Russian Federation and Kazakhstan are revealed, which is due, among other things, to the interaction of countries in the field of soft security and, in a broad sense, the humanitarian component. The high level of integration of the Kazakh economy with the Russian economy is substantiated, which, first of all, is dictated by the high dependence of neighboring Kazakh regions on energy carriers and electricity supply imported from Russian territory. The essence of the interaction of countries in the field of business is revealed, which enables Russian subsidiaries to legally open enterprises on the territory of Kazakhstan and import high tech products into the country, the ultimate beneficiary of which are Russian companies of the defense-industrial complex. It is evidenced that relations between Kazakhstan and Russia are built on Eurasian cooperation, which stimulates the free circulation of goods and increases the logistics potential of Kazakhstan, creating prerequisites for the import of goods from the EU and the USA. The scope of cooperation between Kazakhstan and Russia through the prism of the latter's circumvention of sanctions is summarized and the place and role of the Kazakh side in this process is clarified.

Key words: sanctions, Kazakhstan, economy, soft security, dual-use products.

Дата першого надходження статті до видання: 22.03.2026

Дата прийняття статті до друку після рецензування: 23.04.2026

Дата публікації (оприлюднення) статті: 29.05.2026